

ΛΑΤΙΝΙΚΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ
ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΟ ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ • ΔΙΕΤΟΥΣ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑΣ

Όνομα / Τμήμα:

Ημερομηνία: Πέμπτη 24/7/2025

ΚΕΙΜΕΝΑ

1. Tristissimus haec tibi scribo: Fundani nostri filia minor mortua est. Ea puella nihil umquam festivius, nihil amabilius nec longiore vita dignius vidi. Nondum annos XIII impleverat, et iam illi anilis prudentia, matronalis gravitas erat et tamen suavitas puellaris. Ut illa patris **cervicibus** inhaerebat! ut nos amicos paternos et amanter et modeste complectebatur!

2. Tum Pacuvius dixit sonora quidem esse et grandia quae scripsisset, sed videri tamen ea sibi duriora et acerbiora. «Ita est» inquit Accius «ut dicis; neque id **me** sane paenitet; meliora enim fore spero, quae deinceps scribam. Nam quod in pomis est, idem esse aiunt in ingeniis: quae dura et acerba nascuntur, post fiunt mitia et iucunda; sed quae gignuntur statim vieta et mollia, non matura mox fiunt sed putria».

3. Postea Plato quidam Sardonius, cum eum fugitivum esse ex Aesopi litteris cognovisset, hominem comprehendit et in custodiam Ephesi tradidit. Tu hominem investiga, quaeso, summaque diligentia vel Romam mitte vel Epheso rediens tecum deduc. Noli spectare quanti homo sit. {...}Sed, propter servi scelus et audaciam, tanto **dolore** Aesopus est adfectus, ut nihil ei gratius possit esse quam recuperatio fugitivi.

4. Cum Octavianus post victoriam Actiacam Romam rediret, homo quidam ei occurrit corvum tenens; eum instituerat haec dicere: «Ave, Caesar, victor imperator». Caesaris multum interfuit corvum emere; itaque viginti milibus sestertium eum emit. Id exemplum sutorem quendam incitavit, ut corvum doceret parem salutationem. {...} Audita salutatione Caesar dixit: «Domi satis salutationum talium audio». Tum venit corvus in mentem verborum **domini** sui: «Oleum et operam perdidici». Ad haec verba Augustus risit emitque avem tanti, quanti nullam adhuc emerat.

5. Meruisse vero stipendia in eo bello virtutis fuit; **patre** imperatore libentissime meruisse pietatis fuit; finem stipendiorum patris victoriam ac triumphum fuisse **felicitatis** fuit.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A1. Να μεταφράσετε στο τετράδιό σας μόνο τις υπογραμμισμένες φράσεις ή περιόδους λόγου από τα παραπάνω αποσπάσματα.

- **Βλ. Βιβλίο Εν δυνάμει**

Μονάδες **20**

B1. Να εντοπίσετε μία ετυμολογικά συγγενική λέξη για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις της

νέας ελληνικής, στο κείμενο που επισημαίνεται στην κάθε περίπτωση.

- α. ιδεολογία** (στο 1ο κείμενο) **prudentia**
β. γνήσιος (στο 2ο κείμενο) **gignuntur**
γ. ουμανισμός (στο 3ο κείμενο) **hominem**
δ. κατάσταση (στο 4ο κείμενο) **instituerat**
ε. πατρίδα (στο 5ο κείμενο) **patre**

Μονάδες **10**

B2. Να χαρακτηρίσετε ως *σωστές* ή *λανθασμένες* τις παρακάτω προτάσεις, γράφοντας δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί στην καθεμιά τη λέξη **Σωστό** ή **Λάθος**, ανάλογα με το περιεχόμενό της.

- α. Η σχέση του Ρωμαίου λογοτέχνη με τα ελληνικά πρότυπα βασίζεται στην πρόσληψη («aemulatio») και στον ανταγωνισμό («imitatio»). **Λάθος**
β. Ο Ιούλιος Καίσαρ είναι ο καλλιτέχνης της απομνημονευματικής γραφής σε δύσκολη και δυσνόητη γλώσσα. **Λάθος**
γ. Ο Οράτιος συνθέτει τις Ωδές, με πρότυπα τους Έλληνες λυρικούς. **Σωστό**
δ. Ο Κικέρων ήταν ένας σημαντικός πολιτικός της εποχής του και ένας από τους μεγαλύτερους ποιητές της εποχής του. **Λάθος**
ε. Ο Οβίδιος έγραψε μια μυθολογική Αντι-Αινειάδα, τις *Μεταμορφώσεις*. **Σωστό**

Μονάδες **10**

ΘΕΜΑ Γ' (Γραμματική ___ / 30)

Γ1. Να γράψετε στο τετράδιό σας τους ζητούμενους τύπους για καθεμιά από τις λέξεις:

- **haec** : γενική πληθυντικού στο θηλυκό γένος. **harum**
- **Ea** : αφαιρετική πληθυντικού. **eis/iis/is**
- **nihil** : αφαιρετική ενικού. **nulla re**
- **amabilius** : αιτιατική πληθυντικού στον υπερθετικό βαθμό του θηλυκού. **amabilissimas**
- **meliora** : γενική ενικού στον υπερθετικό βαθμό του αρσενικού. **optimi**
- **ingeniis** : ονομαστική ενικού. **ingenium**
- **quae** : αιτιατική ενικού στο αρσενικό. **quem**
- **Plato** : αιτιατική ενικού. **Platona/Patonem**
- **hominem** : δοτική πληθυντικού. **hominibus**
- **corvum** : αιτιατική πληθυντικού. **corvos**
- **imperator** : αιτιατική πληθυντικού. **imperatores**
- **exemplum** : αιτιατική πληθυντικού. **exempla**
- **avem** : αφαιρετική ενικού. **ave/i**
- **bello** : ονομαστική πληθυντικού. **bella**
- **patre** : γενική πληθυντικού. **patrum**

Μονάδες **15**

Γ2. Να γράψετε στο τετράδιό σας τους ρηματικούς τύπους που ζητούνται:

- **mortua est** : γενική πληθυντικού μετοχής Μέλλοντος στο θηλυκό. **moriturarum**
- **vidi** : γ πληθυντικό οριστικής Μέλλοντος. **videbuntur**
- **inhaerebat** : γ ενικό υποτακτικής Υπερσυντελικού στην άλλη φωνή. **inhaesa esset**
- **dixit** : β πληθυντικό προστακτικής Ενεστώτα. **dicite**
- **scripsisset** : β πληθυντικό οριστικής Παρατατικού Ενεργητικής Περιφραστικής

Συζυγίας **scripturi eratis**

- **spero:** γενική ενικού μετοχής Ενεστώτα. **sperantis**
- **gignuntur :** απαρέμφατο Μέλλοντα στην άλλη φωνή. **genitura esse**
- **fiunt :** β ενικό προστακτικής Ενεστώτα στην άλλη φωνή. **fac**
- **tradidit:** α πληθυντικό υποτακτικής Παρακειμένου παθητικής φωνής. **traditi simus**
- **deduc:** α πληθυντικό υποτακτικής Παρατατικού στην άλλη φωνή. **deduceremur**
- **possit :** γ ενικό υποτακτικής Παρατατικού. **posset**
- **emit :** γενική ενικού μετοχής Παρακειμένου. **empti**
- **risit:** γ ενικό υποτακτικής Μέλλοντος. **risurus sit**
- **fuit:** απαρέμφατο του ίδιου χρόνου. **fuisse**

Μονάδες **15**

ΘΕΜΑ Δ' (Συντακτικό ____ / 30)

Δ1. Audita salutatione : Να αναλύσετε το μετοχικό σύνολο σε δευτερεύουσα πρόταση με όλους τους δυνατούς τρόπους.

- **Cum Caesar salutationem audiverat**
- **Cum Caesar salutationem audivisset**
- **Postquam/ubi/simul/ut Caesar salutationem audivit**

Μονάδες **6**

Δ2. summaque diligentia vel Romam mitte vel Epheso rediens tecum deduc : ΣΤΙΣ παραπάνω περιόδους να μετατρέψετε τις προσταγές σε απαγόρευση με όλους τους δυνατούς τρόπους.

- **Noli mittere**
- **Ne miseris**
- **Noli deducere**
- **Ne deduxeris**

Μονάδες **2**

Δ3. Epheso : Να μετατρέψετε τον όρο έτσι ώστε να δηλώνεται η **στάση** και η **κίνηση** προς τόπο αντίστοιχα.

- **Ephesi**
- **Ephesum**

Μονάδες **2**

Δ4. rediens: Να αναλύσετε τη παραπάνω μετοχή σε δευτερεύουσα πρόταση με τη χρήση

του συνδέσμου **dum**.

- **Dum redis**

Μονάδες 4

Δ5. (Plato quidam Sardinus)hominem comprehendit et in custodiam Ephesi tradidit : Να μετατρέψετε τη σύνταξη της προτάσης σε Παθητική.

- **Homo comprehensus est a Platone quodam Sardino et in custodiam Ephesi traditus est.**

Μονάδες 4

Δ6. ut corvum doceret parem salutationem : Να αναγνωρίσετε πλήρως τη δευτερεύουσα πρόταση.

- δευτερεύουσα ονοματική βουλητική πρόταση, που λειτουργεί ως έμμεσο αντικείμενο στο περιεχόμενο της κύριας πρότασης με ρήμα το incitavit. Εισάγεται με τον βουλητικό σύνδεσμο ut, γιατί είναι καταφατική, και εκφέρεται με υποτακτική, γιατί το περιεχόμενό της είναι απλώς επιθυμητό. Συγκεκριμένα, εκφέρεται με υποτακτική παρατατικού (doceret), γιατί εξαρτάται από ρήμα ιστορικού χρόνου (incitavit) [παρουσιάζεται ιδιομορφία στην ακολουθία των χρόνων, γιατί η βούληση είναι ιδωμένη τη στιγμή που εμφανίζεται στο μυαλό του ομιλητή (συγχρονισμός κύριας και δευτερεύουσας) και όχι τη στιγμή της πιθανής πραγματοποίησής της] και αναφέρεται στο παρελθόν.

Μονάδες 4

Δ7. quam recuperatio : Να μετατρέψετε τον β' ορο σύγκρισης σε ισοδύναμη συντακτική μορφή.

- **Recuperatione (αφαιρετική συγκριτική)**

Μονάδες 2

Δ8. Να χαρακτηρίσετε συντακτικώς τους **σημειωμένους** με έντονα γράμματα όρους του κάθε κειμένου: **cervicibus** (1^ο), **me** (2^ο), **dolore** (3^ο), **domini** (4^ο), **felicitationis** (5^ο)

- **Βλ. βιβλίο Εν δυνάμει**

Μονάδες 6

Επιμέλεια Θεμάτων: Κώστας Μαγαλιός, Ολυμπία Βονόρτα

1. Ζωγράφου: **Ι.** Χρυσίππου 1, 210 7488030 & **ΙΙ.** Ξηρογιάννη 10, 210 7488180
2. Χολαργός: Φανερωμένης 13, 210 6536551
3. Αγία Παρασκευή: Ευεργέτου Γιαβάση 9, πλατεία Αγ. Παρασκευής, 210 6000031

Studiosae studiosique, bonan fortunam,
cum plurimo amore!

Et mementote! Sapientia virtus est!!!

